

## 6) Zaključci

Ovo je istraživanje pokazalo da je *Gazophylacium* bio zamišljen i napisan prvenstveno sa svrhom, da uz bogatstvo latinskog jezika i latinske sinonimike razvije i sakupi što više riječi i sinonima hrvatskoga ili srpskoga jezika sviju govora i narječja i da po tomu ima veliko značenje za stvaranje naše domaće terminologije ne samo u antropologiji, nego i u drugim znanstvenim strukama.

Slaba mu je strana što nije pratio razvitak znanosti u XVI, XVII i prvoj polovici XVIII stoljeća, makar je tada bila većina naučnih djela objavljivana na latinskom jeziku.

O prirodi i prirodoslovnim istraživanjima sadrži pojmove, kakve su imali u doba otkrića, humanizma i renesansne najnapredniji znanstvenici, ali je u poznavanju geografije svoga doba ostao u mračnom srednjem vijeku, a isto tako u prikazivanju sunčanoga sistema.

Ljudski rod i njegovu prirodenu varijabilnost nije poznavao niti izdaleka onoliko, koliko su je poznavali putnici i kršćanski misionari u XVII stoljeću. Nejasna predodžba o crncima krije se pod nazivima: »Harap, Harapin, Arab, Etiopljan«, što naročito dolazi u Latinsko-hrvatskom rječniku.

Kao praoca crnih ljudi prikazuje Etiopa, koji da je bio sin Vulkana, rimskoga boga vatre. O porijeklu crnih ljudi navodi i jevrejski mit, po kome da potječu od Kuša, sina Kamovoga. I jedan i drugi mit opravdavaju nehumano ponašanje bijelaca prema crnačkim robovima, kao i suvremeni »apartheid«.

Interesantan je podatak, da je talijanski leksikograf Ambrozije Kalepinski (Calepinus, 1435—1511) uvrstio za Cigane u svoj latinski rječnik talijanski naziv »*Zigarelli*«, što svjedoči, da su se u njegovo vrijeme Cigani već kao domaći kretali po Italiji.

Cigane smatra potomcima Egipta, od koga da potječu svi Egipćani. O tom iznosi grčki mit o kralju Belu, koji da je imao dva sina, jedan se zvao Egipto, a drugi Danaos. Taj drugi da je postao praotac Danajaca, koji su razorili Troju.

Pigmejce i cerkope navodi i kao ljude i kao majmune. Pigmejci ljudi da su malo pleme iz Indije, u kom žene rađaju već u dobi od 5 godina, a s 8 da su već stare. Cerkopi-ljudi da su nepopravljivi kradljivci i varalice, pa se zato može sve takove ljude zvati cerkopima. *Gazophylacium* ne navodi, da su predodžbe o pigmejcima i cerkopima nastale u grčkoj mitologiji.

O majmunima navodi 13 latinskih imena, od kojih 8 potječe iz grčkoga jezika. Kao naša navedena su samo 3 imena: »opica, muna i morska mačka«. Obilje antičkih imena svjedoči, da su stari Grci i Rimljani poznavali mnoge repate, a vjerojatno i antropomorfne majmune.